

การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

ANALYSIS OF THE COMPONENT OF ETHICAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SUKHOTHAI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

ศิริพร จอมสังข์^{1*}, สติรพร เชาวนชัย²

Siriphon Chomsang^{1*}, Sathiraporn Chaowachai²

^{1*}ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ประเทศไทย

¹ Master Student of Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University, Thailand.

*Corresponding Author E-mail: siriphonch65@nu.ac.th

Received: March 26, 2024; Revised: April 17, 2024; Accepted: April 29, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 345 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 162 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และครู จำนวน 183 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของครูในแต่ละกลุ่มอำเภอ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบหลักหลังหมุนแกนแบบมูมจากด้วยวิธีแวนเดอร์เวท ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการมีความยุติธรรมในการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการทำงานกับผู้อื่นอย่างเป็นมิตร ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้อื่น และด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่สามารถอธิบายองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ได้ร้อยละ 56.85

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบ, ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The purpose of this research was to analyze the component of ethical leadership of school administrators under Sukhothai primary education service area office 2. The sample groups used in this research were school administrators and teachers under Sukhothai primary education service area office 2, the academic year 2023, totaling 345 people. Classified as school administrators, 162 people were obtained by Purposive selection and teachers: 83 people were obtained by stratified random sampling according to the proportion of teachers in each district under Sukhothai primary education service area office 2. The tool used to collect data was a questionnaire. The statistics used in the data analysis were exploratory factor analysis. (EFA) by using the principal component analysis (PCA) and orthogonal rotation by varimax rotation. The Research results found that the components of ethical leadership among school administrators under Sukhothai primary education service area office 2 consisted of 5 components: 1) Justice for working 2) Educational institution management 3) friendliness 4) being a good role model; and 5) honesty. Able to explain the ethical leadership components of school administrators under Sukhothai primary education service area office 2 at 56.85 percent.

Keywords: Analysis, Ethical Leadership, School Administrators

บทนำ

ในขณะที่โลกหรือสังคมสมัยใหม่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลทำให้จิตใจของคนเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น ความความเห็นแก่ตัว ความโลภในการสร้างรายได้ของตนเอง การคำนึงถึงแต่วัตถุหรือความร่ำรวย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะมีความเชื่อมโยงกับอิทธิพล อำนาจ และผลประโยชน์โดยเฉพาะกับผู้นำ จากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้กล่าวได้ว่า สังคมไทยปัจจุบันเกิดวิกฤตผู้นำ และวิกฤตคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งนำไปสู่ ความขัดแย้งและแตกแยกในสังคม ส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนทางการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา สังคมอย่างรุนแรง เกิดภาวะชะงักงันไม่มีทางออก ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการ เพราะจะทำให้มีการปฏิบัติที่ทำให้จุดมุ่งหมายขององค์กรบรรลุเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ไม่ว่าจะเป็นระดับโลก ระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่นภาวะผู้นำล้วนมีความสำคัญ เพราะก่อให้เกิดผลที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัด ผู้นำบางคนทำให้องค์กรที่เคยเฉื่อยชาเชิงช้า กลายเป็นองค์กรที่มีความกระฉับกระเฉงว่องไว แต่ผู้นำบางคนทำให้องค์กรที่เคยมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีสิ่งที่ทำทลายให้ทำตลอดเวลา กลายเป็นองค์กรที่ทำงานอยู่แต่ในขอบเขต ขาดสิ่งเร้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กรและคณะในองค์กรได้ ม กลายเป็นองค์กรไร้จริยธรรมในที่สุด (นรา สมประสงค์ และกันยมาศ ชูจีน , 2562)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ เนื่องจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ มีความสำคัญต่อการสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้นำและผู้ตาม ในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ผ่านการให้กำลังใจ การสร้างแรงจูงใจ การโน้มน้าวใจและการสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน โดยดูได้จากประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของงาน (ฉิรดา เวชญาลักษณ์, 2560) นอกจากนี้ภาวะผู้นำยังมีความสำคัญต่อองค์กรในแง่ของการส่งเสริม การประเมินความสามารถของทั้งบุคคลที่เป็นผู้นำและผู้ตาม เพื่อพิจารณาว่าคุณลักษณะใด ที่มีเพียงพอหรือยัง ต้องปรับปรุงเพื่อใช้ในการโน้มน้าวหรือจูงใจพนักงานให้ทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย ในทางกลับกันผู้ตาม หรือผู้ใต้บังคับบัญชามีหรือขาดความรู้ ทักษะและความสามารถใดบ้างต่อการทำงานร่วมกับผู้นำและบุคคลอื่น ๆ ในทีมและ

องค์การเพื่อบรรลุเป้าหมาย ซึ่งกระบวนการที่เกิดขึ้นช่วยเป็นกระบอกส่งต่อให้กับบุคลากรภายในองค์การสำหรับการอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนสิ่งที่ขาดหายไป (ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2561) ในการบริหารจัดการองค์การ จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารอย่างกว้างขวางมากขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารตระหนักในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ที่นอกเหนือไปจากความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ นั่นคือผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นปัจจัยหนึ่งที่บ่งบอกถึงผู้บริหารมี ความประพฤติที่ถูกต้องทางศีลธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย ยุติธรรมและดี เป็นกระบวนการที่แสดงออกถึงค่านิยมที่ดี มีความกล้าหาญที่จะยึดมั่นค่านิยมนั้น การตัดสินใจมีคุณธรรมและจริยธรรมโดยยึดมั่นในกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมที่ชัดเจน การให้ผลตอบแทนและการลงโทษที่มีมาตรฐานในการปฏิบัติ คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การและสังคมเป็นหลัก ทำให้เกิดการยอมรับและศรัทธาของผู้อื่น และนำไปสู่การยกระดับจริยธรรมของผู้บริหารและผู้ตามให้สูงขึ้น (กันยมาศ ชูจีน, 2559) โดยเฉพาะองค์การทางการศึกษาซึ่งมีผู้บริหารที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษา เป็นผู้นำทางการศึกษาที่มีบทบาทกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นบทบาทที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจึงมีความสำคัญทั้งต่อตนเองของผู้บริหาร เพราะจะก่อให้เกิดการยอมรับนับถือของผู้ร่วมงาน อันจะนำไปสู่ความพึงพอใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน และทั้งต่อองค์การ เพราะทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่น มีความผูกพันต่อองค์การและเกิดบรรยากาศขององค์การที่ร่วมมือกันเพื่อผลประโยชน์ขององค์การ (นรา สมประสงค์ และ กันยมาศ ชูจีน, 2562) ที่เห็นได้ชัดเจนคือผู้นำหรือผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจึงจะสามารถบริหารจัดการองค์การไปสู่ความสำเร็จ

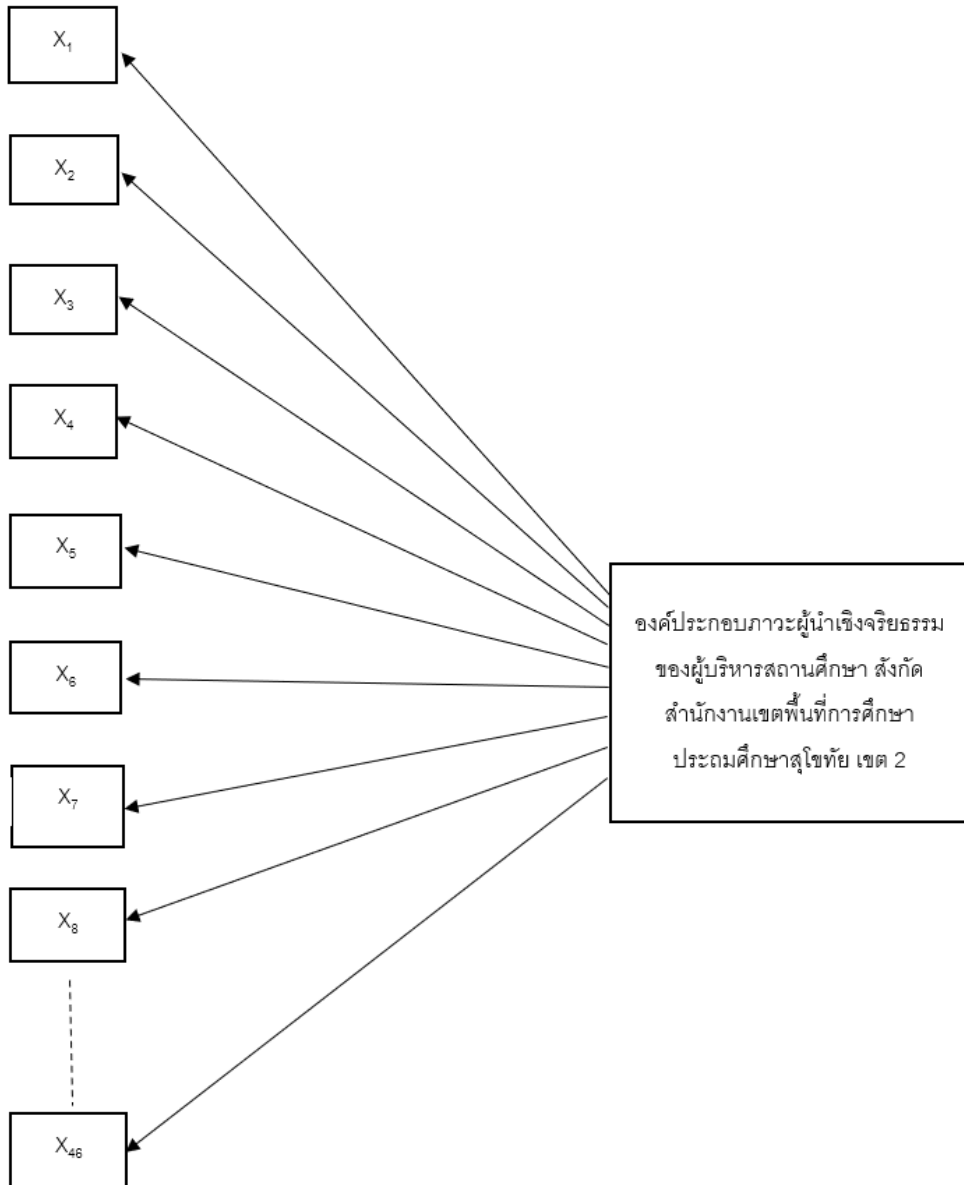
แผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ในพันธกิจข้อที่ 6 บริหารจัดการด้วยระบบคุณธรรมและมุ่งสู่ความเป็นเลิศใช้ Digital Technology เพื่อมุ่งพัฒนาสู่ Thailand 4.0 และจุดเน้นข้อที่ 6 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ แสดงให้เห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และจากการศึกษาเอกสารแนวคิดที่สอดคล้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษานั้น มีผู้เสนอองค์ประกอบเป็นจำนวนมาก จึงควรจัดเป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 เพื่อที่จะสามารถบริหารจัดการองค์การไปสู่ความเจริญและก้าวหน้าพัฒนาต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ การสำรวจและระบุองค์ประกอบร่วมที่ใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ช่วยให้ลดจำนวนองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ให้อยู่ในรูปองค์ประกอบร่วมกันเผยให้เห็นโครงสร้างภายในที่เกิดจากการรวมกลุ่มเป็นองค์ประกอบและสามารถอธิบายคุณลักษณะที่ต้องการศึกษาได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 เพื่อนำองค์ประกอบที่จะสามารถพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผน ส่งเสริม พัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา นำไปสู่การบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 เป็นการวิจัยแบบ (Survey Research) ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 ผู้บริหาร 162 คน ครู จำนวน 1,121 คน รวมทั้งสิ้น 1,283 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 โดยผู้วิจัยได้เลือกเกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Comrey, A. L., & Lee (2013) ได้เสนอว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 300 คน ถือว่าดี (As a Good) ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน และผู้วิจัยได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีก 45 คน เนื่องจากคาดว่าจะได้รับแบบสอบถามคืนร้อยละ 70-90 (Wiersma, (1991), อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2562, น. 204) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 345 คน

โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 162 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และครูจำนวน 183 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละกลุ่มอำเภอ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

อำเภอ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู
ทุ่งเสลี่ยม	25	193	25	32
ศรีสัชนาลัย	59	394	59	64
สวรรคโลก	29	170	29	28
ศรีสำโรง	35	259	35	42
ศรีนคร	14	105	14	17
รวม	162	1,121	162	183
	1,283		345	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม เรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและเขตอำเภอ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำนวน 46 ข้อ

ลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121) โดยมีเกณฑ์ให้เลือกตอบในส่วนของพฤติกรรมความเป็นภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ใช้วิธีการให้คะแนนตามน้ำหนักของตัวเลือก ดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เนนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. จากการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบเรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงศึกษาจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎีในเอกสาร เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดพฤติกรรมที่เป็นตัวแปรและโครงสร้างของตัวแปร
2. รวบรวมข้อมูลที่ได้สร้างข้อคำถาม (Item) โดยยึดตามโครงสร้างของตัวแปรที่ผู้วิจัยคาดว่าจะสัมพันธ์กับองค์ประกอบเรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยพยายามตีความจากพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการกระทำหรือปฏิบัติกิจกรรมหรือตีความพฤติกรรมนามธรรมเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้และได้ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของความเป็นเรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 46 ข้อ
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะจากข้อคำถามจากพฤติกรรมของความเป็นภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างมาตรวจสอบความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะอีกครั้งแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับข้อคำถามและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
6. คัดเลือกข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะโดยประยุกต์ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) และพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบพบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 ซึ่งมีค่า 1.00 จำนวน 46 ข้อ
7. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา
8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha- Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่าอยู่ที่ระดับ 0.993
9. นำข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตเพื่อแนะนำตัวของผู้วิจัย และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อใช้ติดต่อขอความร่วมมือสถานศึกษาจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้อำนวยการและครูกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยวิธีดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและเก็บข้อมูลด้วยวิธีการกรอกแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google form) ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 345 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติ ทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติและรายงานผลการวิจัยต่อไป การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)

วิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) ผู้วิจัยจะพิจารณาจากค่า KMO มีค่ามาก (เข้าสู่อันดับ) และค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่า Significance น้อยกว่า .05 แสดงว่าเทคนิค Factor Analysis เหมาะสมกับข้อมูลที่มีอยู่ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2564, น.13)

วิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) หลังหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax Rotation) ผู้วิจัยพิจารณาองค์ประกอบตามเกณฑ์ คือ องค์ประกอบที่สำคัญนั้นต้องมีค่าไอเกน (Eigenvalues) มากกว่าหรือเท่ากับ 1 และมีตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป โดยในแต่ละตัวแปร (Factor Loading) ต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.4 ขึ้นไป

ตั้งชื่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบจากพฤติกรรมที่ปรากฏเด่นชัดของตัวแปร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

1. ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.963 แสดงว่าข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นี้เหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 9298.639 (Sig<.000) แสดงถึงตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) การหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax Rotation) และให้ข้อรายการสัมพันธ์กับองค์ประกอบในลักษณะที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และระบุจำนวนองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ โดยแสดงผลพีธรีงค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากค่ามากไปหาน้อย แล้วพิจารณาข้อรายการแต่ละตัวว่าอยู่องค์ประกอบใด พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) มากกว่า 1 ขึ้นไป มีค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนขององค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ เท่ากับ 56.85 แต่เนื่องจากองค์ประกอบที่ 5 มีจำนวนตัวแปรในองค์ประกอบเพียงสองตัว จึงไม่สามารถนับเป็นองค์ประกอบได้ ดังนั้นจึงได้จำนวน

องค์ประกอบทั้งหมด 5 องค์ประกอบ สามารถอธิบายองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ได้ร้อยละ 56.85 ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Accumulative Percentage of Variance) ของแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ค่าความแปรปรวน ของตัวแปร (Eigenvalues)	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน (Percentage of Variance)	ค่าร้อยละสะสม ของความแปรปรวน (Accumulative Percentage of Variance)	จำนวน ตัวแปรใน องค์ประกอบ
1	20.08	43.64	43.64	7
2	1.66	3.60	47.24	6
3	1.20	2.61	49.85	6
4	1.14	2.47	52.33	6
5	1.07	2.33	54.66	2
6	1.01	2.19	56.85	3

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการมีความยุติธรรมในการปฏิบัติงาน มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 20.08 ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่โดยการรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของตน ผู้บริหารยินดีช่วยเหลือ บริการ สนับสนุนการทำงานของบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารเคารพในการตัดสินใจของผู้อื่น ผู้บริหารรักษาคำมั่นสัญญาของตนเองเสมอ ผู้บริหารไม่เป็นคนคดโกงหลอกลวงในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพและยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นและผู้บริหารสามารถปฏิบัติตามคำพูด คำสัญญาของตนเองได้

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.66 ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารสร้างมาตรฐาน หลักเกณฑ์ความประพฤติที่ดีให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ผู้บริหารมีการมอบอำนาจกระจายอำนาจ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ผู้บริหารแก้ไขข้อผิดพลาดให้ถูกต้องโดยไม่ปล่อยปละละเลย ผู้บริหารแสดงออกถึงความใส่ใจต่อสวัสดิการของสังคมที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษาพึงได้รับและผู้บริหารนำความรู้ ความสามารถ และศักยภาพมาใช้ในการพัฒนางานอย่างเต็มที่

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการทำงานกับผู้อื่นอย่างเป็นมิตร มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.20 ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม ผู้บริหารมีความยืดหยุ่นในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้ช่วยไกล่เกลี่ยเมื่อมีความขัดแย้งที่สร้างความแตกแยกในสถานศึกษาได้ ผู้บริหารยอมรับผลการกระทำหรือการตัดสินใจของตนเอง ผู้บริหารมีการประสานงาน ติดต่อกับผู้อื่นที่แสดงออกถึงความจริงใจและผู้บริหารกล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการประพฤติตนเป็นอย่างที่ดีกับผู้อื่น มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.14 ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่น มีความมั่นคงที่เหมาะสมกับการเป็นผู้นำ ผู้บริหารให้เกียรติไม่ล่วงเกิน

สิทธิผู้อื่น ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุน ยกย่อง ชมเชย แก่ผู้ที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ผู้บริหารแสดงออกถึงบริหารด้วยความเต็มใจและมีเจตนาที่ดีมีความน่าเชื่อถือและผู้บริหารเน้นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจาและใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 5 ด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.01 ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารไม่เอาัดเอาเปรียบและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ผู้บริหารประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตามกฎหมาย ระเบียบทางราชการโดยยึดหลักความเสมอภาคและผู้บริหารมีกระบวนการทำงานที่ตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 ด้านการมีความยุติธรรมในการปฏิบัติงาน เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารในการปฏิบัติหน้าที่โดยการรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของตน ยินดีช่วยเหลือ บริการ สนับสนุนการทำงานของบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา และปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพในการตัดสินใจของผู้อื่น และสามารถปฏิบัติตามคำพูด คำสัญญาของตนเองได้ รักษาความสัตย์สุจริตของตนเองเสมอ ไม่เป็นคนคดโกงหลอกลวงในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความยุติธรรมในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารงานเพราะถ้าผู้บริหารมีความยุติธรรม มีใจเป็นกลาง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จะส่งผลให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่นศรัทธาต่อผู้บริหาร การบริหารงานก็จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Northouse (2013) ได้นำเสนอหลักการของผู้นำเชิงจริยธรรม ด้านความยุติธรรม เป็นธรรม ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาจะเกี่ยวข้องกับความเป็นธรรมและความยุติธรรม สิ่งแรกของการปฏิบัติใด ๆ ต่อผู้ร่วมงาน คือ ความเป็นธรรมเสมอภาคต้องมาก่อนเป็นลำดับแรก เพราะไม่มีใครต้องการรับรู้ถึงการปฏิบัติเป็นพิเศษหรือการพิจารณาได้รับการยกเว้นสำหรับบางคน แต่ถ้ามีการปฏิบัติที่แตกต่างกันก็ต้องมีความชัดเจนและมีเหตุมีผล และต้องอยู่บนค่านิยมทางจริยธรรม ค่านึงความต้องการของแต่ละบุคคล สิทธิของบุคคล ความอุสาหะพยายามของบุคคล การให้กับสังคมหรือการที่สังคมได้รับ และคุณงามความดีของบุคคลสอดคล้องกับเอกภักดิ์ ฉ่ำมณี (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัย พบว่า ความยุติธรรม เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และสอดคล้องกับ ศตพร จงแตงกลาง (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า ความยุติธรรม เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

2. องค์ประกอบที่ 2 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารในการสร้างมาตรฐาน หลักเกณฑ์ความประพฤติที่ดีให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยนำความรู้ ความสามารถและศักยภาพมาใช้ในการพัฒนางานอย่างเต็มที่ มีการมอบอำนาจ กระจายอำนาจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา พร้อมทั้งแก้ไขข้อผิดพลาดโดยไม่ปล่อยปละละเลย ค่านึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและแสดงออกถึงความใส่ใจต่อสวัสดิการของสังคมที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษาพึงได้รับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการสถานศึกษามีความสำคัญในการ

บริหารงานและจัดการองค์การของผู้บริหารสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารมีการกำหนดพันธกิจ นโยบายที่ดีจะไปสู่การบริหารและการทำงานในองค์การที่บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ Marshall (2015, อ้างถึงใน นรา สมประสงค์ และ กันยมาส ชูจีน 2562) ได้นำเสนอหลักการของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานจริยธรรม ผู้นำมีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของตนเองและมาตรฐานจริยธรรมของผู้อื่นในองค์การ ซึ่งไม่เพียงแต่กับครู อาจารย์ และผู้ร่วมงานอื่นๆ เท่านั้น แต่รวมไปถึงผู้เรียนและผู้ปกครอง ให้นำความรู้ ความสามารถมาใช้ในการพัฒนาองค์การและมีการสื่อสารอย่างชัดเจนเกี่ยวกับมาตรฐานดังกล่าว รวมถึงการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติโดยปราศจากการยกเว้น สอดคล้องกับ พิชญภา ยืนยาว (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาวิสัยทัศน์เพื่อสร้างมาตรฐานหลักเกณฑ์ความประพฤติที่ดีให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับ กมลชนก บุรณะ (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างมาตรฐาน การวางแผนเพื่อเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติและการวางแผนในการทำงานอย่างรอบคอบ เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

3. องค์ประกอบที่ 3 ด้านการทำงานกับผู้อื่นอย่างเป็นมิตร เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารในการประสานงาน ติดต่อกับผู้อื่นที่แสดงออกถึงความจริงใจ มีความยืดหยุ่นในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาล้ำแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ยอมรับผลการกระทำหรือการตัดสินใจของตนเอง พร้อมทั้งจะปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม และเป็นผู้ช่วยไกล่เกลี่ยเมื่อมีความขัดแย้งที่สร้างความแตกแยกในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประสานงานติดต่อกับผู้อื่นเป็นทักษะหรือองค์ประกอบที่จำเป็นต้องมี ที่ผู้บริหารต้องใช้ในการดำเนินงานร่วมกับผู้อื่น เพราะการประสานงานที่ดีจะช่วยให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัวมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Gary Yuki (2013) ได้นำเสนอองค์ประกอบผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสุภาพถ่อมตน ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเคารพ หลีกเลี่ยงการใช้สถานะทางสังคมและอภิสิทธิ์พิเศษต่าง ๆ ยอมรับในข้อจำกัดและความผิดพลาด ถ่อมตนในความสำเร็จ และเน้นย้ำถึงการมีส่วนร่วมและการอุทิศตน ของผู้อื่นที่ร่วมกันพยายามทำให้งานสำเร็จ สอดคล้องกับ พิชญภา ยืนยาว (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การทำงานกับผู้อื่นอย่างเป็นมิตร ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานอย่างจริงใจ แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับ นิษวัน วรานุสาสน์ (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า การทำงานกับผู้อื่นอย่างเป็นมิตร ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารที่ชัดเจนและมีความยืดหยุ่นในการทำงาน เป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. องค์ประกอบที่ 4 ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารในการแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่น มีความมั่นคงที่เหมาะสมกับการเป็นผู้นำ ประพฤติ ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจาและใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น โดยแสดงออกถึงการบริหารด้วยความเต็มใจและมีเจตนาที่ดีมีความน่าเชื่อถือ ทั้งยังส่งเสริมและสนับสนุน ยกย่อง ชมเชย แก่ผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ให้เกียรติไม่ล่วงเกินสิทธิผู้อื่น และเน้นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการจะเป็นผู้บริหารที่ดี จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำหรือความประพฤติตน

ที่ดีก่อนเป็นลำดับแรก เพราะถ้าผู้บริหารมีความประพฤติดี ทั้งกาย วาจา ใจ ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียงในการบริหารงาน มีความรอบคอบ จะสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในองค์กรได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชนิษฐาธิชา ทองสุข (2560) ที่ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความน่าเชื่อถือ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นว่า ผู้นำมีความมั่นคง มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความเป็นผู้นำและมีความสามารถในการเป็นผู้นำสูง สอดคล้องกับ ชัชวาล แก้วกระจาย (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัย พบว่า การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้อื่น ผู้บริหารสถานศึกษามีความประพฤติตนที่ตรงไปตรงมามีความน่าเชื่อถือ เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี และสอดคล้องกับ เอกภักดิ์ ชำมณี (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัย พบว่า การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้อื่น ผู้บริหารสถานศึกษาการประพฤติตนตรงไปตรงมาทั้งต่อตนเองและผู้อื่นไม่บิดเบือนจากความเป็นจริง เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

5. องค์ประกอบที่ 5 ด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารในการประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตามกฎหมาย ระเบียบทางราชการโดยยึดหลักความเสมอภาค ไม่เอาัดเอาเปรียบและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยมีกระบวนการทำงานที่ตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ประเมินและตรวจสอบ ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตและความโปร่งใสในหน่วยงานหรือองค์กร ดังนั้นความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ ถือเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ในการปฏิบัติใด ๆ ก็ตาม ผู้บริหารศึกษาก็เช่นกันที่จำเป็นต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่ของตนและส่วนร่วม เพื่อสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ คำพร กองเตย (2560) ที่ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความซื่อสัตย์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริง ความโปร่งใสในการทำงาน ความจริงใจกับผู้อื่น การปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา และการไม่เป็นคนคดโกง หลอกลวงสอดคล้องกับ นิษวัน วรานุสาสน์ (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า ความซื่อสัตย์ เป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสอดคล้องกับศตพร จงแตงกลาง (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า ความซื่อสัตย์ เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย เขต 2

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานบริหารสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ในการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบข้างต้น นำไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการอบรมสร้างความเป็นผู้บริหาร

สถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรดำเนินการวิจัยด้วยการใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและวิจัยรูปแบบหรือโมเดลเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในยุค 4.0 หรือปรากฏการณ์ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเขตพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่ชัดเจนและเป็นแนวทางนำไปสู่การออกแบบนโยบายหรือโปรแกรมการพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บริหารได้อย่างเป็นรูปธรรมภายใต้การเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กมลชนก บุรณะ. (2566, กรกฎาคม - ธันวาคม). การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 10(2), 33-46.
- กันยมาศ ชูจีน.(2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน:โมเดลสมการโครงสร้าง (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต).นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2564). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิษฐ์นิศา ทองสุข. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คำพร กองเตย. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัชวาล แก้วกระจาย. (2564, กรกฎาคม - กันยายน). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาสังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(3), 54-67.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ. แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). *ภาวะผู้นำทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นรา สมประสงค์ และกันยมาศ ชูจีน. (2562). *หน่วยที่ 14 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม.ในประมวลสาระชุดวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*. (น. 8-12). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นิชวัน วรานุสาสน์. (2563, เมษายน - มิถุนายน). การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)*, 26(2), 73-80.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชญาภา ยืนยาว. (2562, กรกฎาคม - สิงหาคม). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม. *วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(4), 1438-1458.

ศตพร จงแต่่งกลาง. (2566, มกราคม - เมษายน). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. *วารสารวิชาการรัตนบุศย์*, 5(1), 540-557.

สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกภักดิ์ ฉ่ำมณี. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 22*. ขอนแก่น :มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Comrey, A. L., & Lee (2013). *A first course in factor analysis*. Psychology press.

Gary Yukl. (2013). *LEADERSHIP IN ORGANIZATIONS*.

Northouse, P. G. (2013). *Leadership: theory and practice*. (6th ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE Publication,Lnc.